

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.350/2014/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a F. Jné dr. főigazgató (Nemzeti Adó és Vámhivatal Észak-alföldi Regionális Adó Főigazgatóság (címe) által képviselt Nemzeti Adó és Vámhivatal (címe) felperesnek, a dr. Berzsényi Levente (címe) ügyvéd által képviselt I.rendű alperes neve (címe) I. rendű, a személyesen eljáró II.rendű alperes neve (címe) II. rendű, a dr. Szitha Albert (címe) ügyvéd által képviselt III.rendű alperes neve (címe) III. rendű, a személyesen eljáró IV.rendű alperes neve (címe) IV. rendű és a dr. Mándi Tibor ügyvéd (címe) által képviselt V.rendű alperes neve (címe) V. rendű alperesekkel szemben kártérítés megfizetése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.20.170/2014/3. számú részítélete ellen az V. rendű alperes részéről 4. és 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az V. rendű alperest, hogy térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 2 500 000 (kétfélmillió-ötszázezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

Az I. rendű alperes 2003. és 2004. években a **"N" Kft.** ügyvezetője volt, és ebben a minőségében valótlan tartalmú vámáru-nyilatkozatok felhasználásával exportértékesítésre alapítottan 2003. júliusától 2004. áprilisáig havonta benyújtott adóbevallásaiban 89 350 Ft tekintetében jogosulatlanul gyakorolta az áfa-levonási jogát. A valótlan termékexport kivitelezésében a II. rendű alperesen keresztül megkeresett és a vámhivatalnál pénzügyőrként dolgozó III-IV. rendű alperesek is közreműködtek.

Az I. rendű alperes gazdasági társasága részére a valótlan tartalmú okiratok alapján a felperes jogelődje 2003. és 2004. években összesen 49 610 000 Ft adót utalt ki jogosulatlanul, így 2003. november hó 6. napján 9 926 000 Ft-ot, 2003. december hó 23.

napján 9 932 000 Ft-ot, 2004. január hó 5. napján 9 958 000 Ft-ot, 2004. április hó 6. napján 9 932 000 Ft-ot és 9 863 000 Ft-ot.

A **"N" Kft.** felszámolás alá került, ennek során a felperesnek 535 780 Ft kára térült meg, s ugyancsak megtérült 8 900 000 Ft az I. rendű alperes ellen folyamatban volt büntetőeljárásban alkalmazott vagyonekhozás útján.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság az 1.B.339/2006/20. számú ítéletében bűnösnek mondta ki az I. rendű alperest 1 rendbeli különösen nagy kárt okozó, folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntettének kísérletében, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett magánokirat hamisítás vétségében, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettében, mint felbújtó, 177 rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntettében, mint felbújtó. A II. rendű alperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli különösen nagy kárt okozó, folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntettének a kísérletében, mint bűnszegédet, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hivatali vesztegetés büntettében, 173 rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettében, mint felbújtót. A III. rendű alperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli különösen nagy kárt okozó folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntettében, mint bűnszegédet, 1 rendbeli folytatólagosan hivatalos személy által kötelességszegéssel bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett vesztegetés büntettében és 173 rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettében. A IV. rendű alperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli jelentős kártokozó folytatólagosan, bünszövetségben és üzletszerűen elkövetett csalás büntettének kísérletében, mint bűnszegédet, 1 rendbeli folytatólagosan bünszövetségben, üzletszerűen elkövetett csalás büntettének kísérletében, mint bűnszegédet, 1 rendbeli folytatólagosan hivatalos személy által kötelességszegéssel bünszövetségben elkövetett vesztegetés büntettében, 32 rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettében. Az V. rendű alperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli csalás büntettében, mint bűnszegédet, 1 rendbeli hivatalos személy által kötelességszegéssel elkövetett vesztegetés büntettében és 4 rendbeli hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntettében.

A Debreceni Ítéltábla a Bf.III.617/2006/63. számú ítéletében az I., a II., a IV. és az V. rendű alperesek vonatkozásában a bűncselekmények minősítésének pontosítása mellett az ítéletet helybenhagyta, míg a III. rendű alperes vonatkozásában azt hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság az 1.B.672/2009/28. számú ítéletében a III. rendű alperest bűnösnek mondta ki 1 rendbeli bűnszegédként folytatólagosan elkövetett csalás büntettének kísérletében, 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett vesztegetés büntettében és 173 rendbeli közokirat-hamisítás büntettében, melyből 100 rendbelit felbujtóként követett el.

A Kúria a Bfv.III.678/2011/5. számú végzésével a jogerős büntető ítéletet az V. rendű alperes vonatkozásában hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására utasította.

A felperes a módosított keresetében 49 610 000 Ft kártérítés és 24 266 000 Ft kamat megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket.

Az elsőfokú bíróság az V. rendű alperes vonatkozásában a per tárgyalását az ellene folyamatban lévő büntetőeljárás jogerős befejezéséig felfüggesztette, majd a 12.P.21.314/2011/23. szám alatt meghozott részítéletében kötelezte az I-IV. rendű alpereseket - akik nem vitatták, hogy a felperesnek 49 610 000 Ft kárt okoztak, amelyből a felperes által követelt összeg nem térült meg -, hogy fizessenek meg egyetemlegesen 15 napon belül a felperesnek 40 175 000 Ft kártérítést, 24 266 600 Ft késedelmi kamatot, valamint térítsenek meg egyetemlegesen az államnak külön felhívásra 900 000 Ft kereseti illetéket. Ezt a részítéletet az I-II. rendű alperesek fellebbezése folytán eljáró Debreceni Ítéltábla helybenhagyta a Pf.I.20.869/2012/4. szám alatt meghozott ítéletében.

A Nyíregyházi Törvényszék az 1.B.181/2012/20. szám alatti - a Debreceni Ítéltábla Bf.II.535/2013/5. számú végzésével helybenhagyott - ítéletében az V. rendű felperest, mint vádlottat bűnösnek mondta ki 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett csalás bűntettében, 1 rendbeli vesztegetés bűntettében és 4 rendbeli közokirat-hamisítás bűntettében.

A tárgyalás folytatását követően a felperes a keresetét az V. rendű alperessel szemben változatlan formában fenntartotta.

Az V. rendű alperes érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság a 3. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az V. rendű alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 40 175 000 Ft kártérítést, valamint 24 266 600 Ft késedelmi kamatot, továbbá az államnak külön felhívásra 900 000 Ft kereseti illetéket azzal, hogy az V. rendű alperesnek ezen fizetési kötelezettsége egyetemleges az I-IV. rendű alpereseknek a Nyíregyházi Törvényszék 12.P.21.314/2011/23. számú részítéletében megállapított fizetési kötelezettségével.

Határozatának indokolása szerint az alperesek bűncselekményt megvalósító magatartásával okozati összefüggésben a felperesnek 49 610 000 Ft kára merült fel, amelynek megtérítésére a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az V. rendű alperes, méghozzá a Ptk. 334. §-ának (2) bekezdése értelmében az I-IV. rendű alperesekkel egyetemlegesen azzal, hogy a késedelmi kamatfizetési kötelezettség a Ptk. 360. §-ának (1) és (2) bekezdésein alapul.

A felperesnek perköltségigénye nem volt, ezért az elsőfokú bíróság az erről való határozathozatalt mellőzte, viszont kötelezte a pervesztes V. rendű alperest a kereseti illeték megtérítésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az V. rendű alperesek terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását és a kereset vele szemben történő elutasítását kérte. Álláspontja szerint ő a többi pénzügyőrtől függetlenül bűnsegédként vett részt az I. rendű alperes által elkövetett csalásban, és csak egy alkalommal vámkezelt 400 darab öltönyt, így

e vonatkozásban tartozik büntetőjogi felelősséggel. Erre tekintettel a teljes kár tekintetében megállapított egyetemleges felelősség nem helyes.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt alaptalannak találta a következők szerint:

Mindenekelőtt kiegészíti az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal, hogy a per alapjául szolgáló folytatólagosan elkövetett bűncselekmény során férfi öltönyök és zakók valótlán kiléptetése történt meg az országból. Összesen 177 egységes vámáru-nyilatkozat meghamisítására került sor, amelyeken 17 750 darab öltöny vagy zakó szerepelt 366 228 775 Ft összértékben. Az V. rendű alperes egy szolgálati napon 4 egységes vámáru-nyilatkozatot hamisított meg, amelyeken 400 darab öltöny/zakó szerepelt 8 098 400 Ft összértékben. Ő a többi vámmossal nem volt kapcsolatban, cselekménye tőlük független volt.

A tényállás ezen kiegészítése mellett is abból az elsőfokú bíróság megfelelő jogi következtetésekre jutott, amivel az ítélet tábla egyetértett.

A Ptk. 344. §-ának (1) bekezdése értelmében, ha többen közösen okoznak kárt, felelősségük a károsulttal szemben egyetemleges, egymással szemben pedig magatartásuk felróhatósága arányában oszlik meg.

A károkozók egyetemleges felelőssége tekintetében nem követelmény, hogy a bekövetkezett teljes kár minden egyes károkozó magatartásának a következménye legyen. A közös károkozás akkor is megvalósult, ha a károkozók magatartásának következménye ugyan csak a kár egy része, és a teljes kár azok összességéből adódik.

Az I. rendű alperes nem önálló, s egymástól elszigetelt bűncselekményeket követett el, amelyeket aztán egy eljárásban bíráltak el, hanem - mint azt a büntetőbíróság jogerősen megállapította - egy bűncselekményt folytatólagosan. Ennek volt részese - még ha kisebb mértékben is - az V. rendű alperes, akinek tevőlegességét nem lehet a cselekmények sorozatából kiragadva és elszigetelten értékelni, miáltal kijelenthető, hogy a bekövetkezett teljes kár az ő magatartásának a következménye is.

A Ptk. 344. §-ának (3) bekezdése szerint a bíróság mellőzheti az egyetemleges felelősség megállapítását, és a károkozókat közrehatásuk arányában is marasztalhatja, ha

- a) ez a kár megtérítését nem veszélyezteti, és tetemesen nem is késlelteti, vagy
- b) a károsult maga is közrehatott a kár bekövetkezésében, vagy igénye érvényesítésével menthető ok nélkül késlekedett.

A perbeli esetben egyik feltétel sem adott, ezért nem volt jogszabályi lehetőség az egyetemleges marasztalás mellőzésére, azaz megalapozott volt az elsőfokú bíróság részéről az egyetemleges felelősség kimondása.

A leírtak miatt az ítélet tábla az első fokú ítéletet a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az V. rendű alperes pereszes lett, ám a felperesnek költsége nem merült fel, ezért ennek tárgyában határozni nem kellett. Az V. rendű alperes a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 14. §-a alapján köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Debrecen, 2014. október hó 10. napján

dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő